

HISTORISCHE BIJDRAGE OMTRENT DE „KAROSSE VAN STAAT”.

DOOR

L. WICHERS.

Bij gelegenheid dat J. B. de Marée, de bewaarder van de koets Hunner Hoog Mogenden of van de „karos van Staat”, den 8sten Juli 1796 bij het *Departement van financiën* een request inzond van zijn den 30sten Juni verschenen half jaarlijksch tractement ten bedrage van *f* 157: 10:—, voegde genoemd Departement, bij verwijzing van dit request naar het *Comité tot de Algemeene Zaken van het Bondgenootschap te lande*, een schrijven, waarbij het in bedenking gaf „of men, daar deeze koets toch niet konde gebruikt worden, niet ter besparing van 's Lands penningen van *f* 315 's jaars verplicht was deeze post te mortificeeren.”

In zijn vergadering van Vrijdag 25 Juli 1796 — het 2de jaar der Bataafsche vrijheid — droeg het *Comité* aan een zijner leden, den burger J. Scheltema, op, te onderzoeken „of er nog eenig en, zo ja, welk gebruik van deeze karosse te maaken was, hem tevens verzoekende en qualificeerende om met den gemelden bewaarder de Marée zulke schikkingen te maaken zo ter betaaling van het verscheenen tractement, als ter billijk dedomagement voor het verlies van dat ampt als hij ten meesten voordeele van den Lande op approbatie van het *Comité* zal kunnen beraamen” 1).

Den volgenden dag werd door Mr. Johannes Scheltema een uitvoerig „*Rapport over de karosse van Staat*” ingediend, dat wij, aangezien de beschrijving dier karos ons herinnert aan de roemvolle dagen van de Republiek der Vereenigde Nederlanden, gaarne den belangstellenden lezer mededeelen 2).

Medeburgers!

Ingevolge de geëerde last heb ik op gisteren ten eersten de karosse van Staat met aandacht bezichtigd en heb dit groot gevaarte bevonden een meesterstuk te zijn van de bouworde der voorige eeuw; voornaame Beeldhouwers en Schilders hebben hun kunstvermogen aan dezelve beproefd en zij heeft geduurende een lange tijd door het rijk verguldzel, goude kanten en Franjes, Fluweel en andere verciersselen uitgeblonken; met een woord zij is in haar soort niet minder prachtig dan de Praesidiale stoel in de Nationale Vergadering en ik geloof zelf dat men bij het maken van haar meer voor inwendige sterkte gesorgd heeft.

1) Notulen van het «Comité tot de Algemeene Zaken van het Bondgenootschap te lande».

2) Het *Manuscript*, dat een afschrift blijkt te zijn van het door den Burger J. Scheltema ingediend *Rapport*, berust in het archief der gemeente 's-Gravenhage.